

Vissa socialförsäkringsfrågor, m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2008/09:194 Vissa socialförsäkringsfrågor m.m. och en motion som har väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslås att Försäkringskassan ska kunna meddela beslut om särskilt högriskskydd avseende ersättning för sjuklönekostnader i de fall där den sökande uppburit eller bedömts ha haft rätt till aktivitetsersättning under någon av de senaste tolv kalendermånaderna före månaden för ansökan hos Försäkringskassan. Ett sådant beslut ska gälla under tolv kalendermånader, räknat fr.o.m. månaden efter den då beslutet meddelades.

Vidare lämnas i propositionen ett förslag om att utöka högsta antalet dagar för vilka närståendepenning sammanlagt kan utges från 60 till 100 dagar.

Slutligen föreslås i propositionen att en annan försäkrad än en ensamstående förälder i vissa fall ska kunna få tillfällig föräldrapenning för att vårda ett barn som inte har fyllt tre år, när föräldern på grund av egen sjukdom eller smitta inte kan vårda barnet.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionen.

I betänkandet finns tre reservationer (v).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Särskilt högriskskydd	5
Närståendepenning	7
Utvidgad tillfällig föräldrapenning	9
Reservationer	13
1. Särskilt högriskskydd, punkt 1 (v)	13
2. Närståendepenning, punkt 2 (v)	13
3. Utvidgad tillfällig föräldrapenning, punkt 3 (v)	14
Särskilda yttranden	16
1. Särskilt högriskskydd, punkt 1 (s)	16
2. Närståendepenning, punkt 2 (s)	16
3. Utvidgad tillfällig föräldrapenning, punkt 3 (s)	16
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	17
Propositionen	17
Följdmotionen	17
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	18

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Särskilt högriskskydd

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:194 i denna del och avslår motion 2008/09:Sf11 yrkande 1.

Reservation 1 (v)

2. Närståendepenning

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:194 i denna del och avslår motion 2008/09:Sf11 yrkande 2.

Reservation 2 (v)

3. Utvidgad tillfällig föräldrapenning

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. lag om ändring i föräldraledighetslagen (1995:584),
3. lag om ändring i semesterlagen (1977:480).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:194 i denna del och avslår motion 2008/09:Sf11 yrkande 3.

Reservation 3 (v)

Stockholm den 24 september 2009

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (m), Veronica Palm (s), Lars-Arne Staxäng (m), Solveig Zander (c), Siw Wittgren-Ahl (s), Ulf Nilsson (fp), Kurt Kvarnström (s), Göte Wahlström (s), Lars Gustafsson (kd), Kalle Larsson (v), Matilda Ernkrans (s), Fredrick Federley (c), Gunvor G Ericson (mp), Marianne Watz (m), Jasenko Omanovic (s), Marianne Kierkemann (m) och Jan Ericson (m).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas proposition 2008/09:194 Vissa socialförsäkringsfrågor m.m.

I budgetpropositionen för 2009 aviserade regeringen avsikten att föreslå ett utökat högriskskydd för ungdomar som har aktivitetsersättning. Vidare angav regeringen att avsikten var att undersöka möjligheterna att förlänga rätten för en närstående att vårda en person som är svårt sjuk från i dag 60 dagar till 100 dagar.

Mot denna bakgrund har en promemoria tagits fram inom Socialdepartementet som har lagts till grund för regeringens förslag i dessa frågor.

Vidare har regeringen i budgetpropositionen för 2009 aviserat sin avsikt att återkomma till riksdagen med förslag i frågan om särskild föräldrapenning utifrån Föräldraförsäkringsutredningens betänkande Reformerad föräldraförsäkring (SOU 2005:73). Det aktuella förslaget av utredningen har inom Regeringskansliet arbetats om och fått en annan lagteknisk lösning.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1, och lagförslagen finns i bilaga 2. Regeringen har inhämtat Lagrådets yttrande över lagförslagen avseende särskilt högriskskydd och närståendepenning.

En motion har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionen redovisas i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Särskilt högriskskydd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag att Försäkringskassan ska kunna meddela beslut om särskilt högriskskydd avseende ersättning för sjuklönekostnader när den sökande uppburit eller bedömts ha haft rätt till aktivitetsersättning.

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om motsvarande högriskskydd inom sjukersättningen.

Jämför reservation 1 (v) och särskilt yttrande 1 (s).

Allmänt

En arbetsgivare kan, enligt bestämmelserna om särskilt högriskskydd i 13–16 §§ lagen (1991:1047) om sjuklön, under vissa förutsättningar ha rätt till ersättning från sjukförsäkringen för sina kostnader för sjuklön. Det är den försäkrade, såsom arbetstagare, som hos Försäkringskassan kan ansöka om särskilt högriskskydd. Ett sådant beslut får meddelas om den sökande har en sjukdom som under en tolv månadersperiod antingen kan antas medföra ett större antal sjukperioder eller medför risk för en eller flera längre sjukperioder.

Försäkringskassan får även meddela beslut om särskilt högriskskydd när en försäkrad har rätt till sjuklön till följd av ingrepp i samband med donation eller förberedelser för donation av egna organ eller vävnader.

Propositionen

Regeringen framhåller att det är ytterst angeläget att underlätta för unga med aktivitetsersättning att komma i arbete. Personer med aktivitetsersättning har större erfarenhet av arbetslöshet än övriga jämnåriga i befolkningen. En del av de personer som uppbär aktivitetsersättning har ingen erfarenhet alls av arbetslivet. Det finns stora mänskliga och samhällsekonomiska vinster med att få fler i arbete. Detta gäller alldeles särskilt de personer som i början av såväl vuxenlivet som det tänkta arbetslivet står långt ifrån ett arbete.

Regeringen föreslår att Försäkringskassan ska kunna meddela beslut om särskilt högriskskydd avseende ersättning för sjuklönekostnader också i de fall där den sökande uppburit eller bedömts ha haft rätt till aktivitetsersättning under någon av de senaste tolv kalendermånaderna före månaden för ansökan hos Försäkringskassan. Ett sådant beslut föreslås gälla under tolv kalendermånader, räknat fr.o.m. månaden efter den då beslutet meddelades.

De föreslagna bestämmelserna innebär t.ex. att även en försäkrad som inte uppburit någon aktivitetsersättning under någon av de senaste tolv kalendermånaderna, men för vilken en förvaltningsdomstol vid en överprövning av Försäkringskassans avslag på en ansökan om aktivitetsersättning funnit att den sökande skulle ha haft rätt till sådan ersättning, ska kunna ha rätt till särskilt högriskskydd. Även en försäkrad som under någon av de senaste tolv kalendermånaderna har haft sin aktivitetsersättning vilande ska kunna omfattas av bestämmelserna. Giltighetstiden för ett beslut om särskilt högriskskydd om tolv kalendermånader räknas fr.o.m. månaden efter den då beslutet meddelades. Detta innebär att tolv månadersperioden börjar löpa antingen fr.o.m. månaden efter den då Försäkringskassan meddelar sitt bifallsbeslut eller, i de fall en förvaltningsdomstol efter överklagande av Försäkringskassans avslagsbeslut bifaller överklagandet, fr.o.m. månaden efter den då domstolen meddelar sitt beslut.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

Motion

I motion Sf11 av Kalle Larsson m.fl. (v) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att Försäkringskassan även ska kunna meddela beslut om särskilt högriskskydd för sjuklönekostnader i de fall där den sökande uppburit eller bedömts ha haft rätt till sjukersättning. Motionärerna framhåller att man tillstyrker regeringens förslag men anser att detta således även bör avse personer med rätt till sjukersättning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är mycket angeläget att underlätta för unga med aktivitetsersättning att få fotfäste på arbetsmarknaden. Som regeringen har framhållit innebär det stora mänskliga och samhällsekonomiska vinster med att få fler av dessa personer i arbete. Utskottet tillstyrker således regeringens förslag.

Beträffande personer med sjukersättning noterar utskottet att riksdagen har bifallit regeringens förslag om särskilda regler vid förvärvsarbete för den som för juni 2008 uppbar en icke tidsbegränsad sjukersättning. Reglerna gäller också den som före den 1 juli 2008 beviljats en icke tidsbegränsad sjukersättning fr.o.m. juli 2008 (prop. 2007/08:124, bet. 2008/09:SfU4, rskr. 2008/09:23). De särskilda reglerna innebär bl.a. att rätten till sjukersättning inte ska omprövas, vilket även gäller för den som återgår i arbete. Vid återgång i arbete ska sjukersättningen i stället minskas med hänsyn till en s.k. reduceringsinkomst enligt ett system med steglös avräkning. Utskottet vill peka på att en arbetsgivare inte behöver betala sjuklön för en anställd som arbetar enligt dessa regler. Personen kompenseras i stället av den beviljade sjukersättningen (prop. 2008/09:22, bet. 2008/09:SfU6, rskr. 2008/09:96).

Från och med den 1 juli 2008 ska sjukersättning endast beviljas försäkrade vars arbetsförmåga av medicinska skäl är stadigvarande nedsatt. Det innebär bl.a. att det inte längre ska vara möjligt att bevilja tidsbegränsad sjukersättning. Vissa övergångsregler gäller dock t.o.m. december 2012. För att beviljas permanent sjukersättning ska det röra sig om kroniska sjukdomar och irreversibla skador där ytterligare medicinsk eller arbetslivsinriktad rehabilitering inte bedöms kunna leda till att den försäkrade återfår någon arbetsförmåga eller att den arbetsförmåga som finns inte kan förbättras (jfr prop. 2007/08:136 s. 88, bet. 2007/08:SfU12 s. 23).

Mot bakgrund av vad som anförts föreligger inte tillräckliga skäl att införa ett särskilt högriskskydd för sjuklönekostnader i de fall där den sökande uppburit eller bedömts ha haft rätt till sjukersättning.

Med det anförda avstyrks motion Sf11 yrkande 1.

Närståendepenning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag att högsta antalet dagar som berättigar till närståendepenning ska utökas från nuvarande 60 dagar till 100 dagar.

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om höjd ersättningsnivå i närståendepenningen.

Jämför reservation 2 (v) och särskilt yttrande 2 (s).

Allmänt

Enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård har en närstående rätt till ersättning och ledighet i samband med att denne vårdar en svårt sjuk person. Rätten till ersättning är begränsad till att omfatta högst 60 dagar. För vård av en person som fått hiv-infektion genom smitta av blod eller blodprodukter inom den svenska sjukvården gäller dock rätten till närståendepenning under högst 240 dagar. Antalet dagar räknas för den person som vårdas. Flera närstående kan turas om i vården och få ersättning för olika dagar eller olika delar av dagen.

Ersättning betalas med ett belopp som motsvarar vårdarens sjukpenning, dvs. 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten med ett tak på 7,5 prisbasbelopp (321 000 kr för 2009) multiplicerad med faktorn 0,97, och kan tas ut som hel, halv eller en fjärdedels ersättning.

Propositionen

I propositionen anges att det varje år är drygt 130 personer som använt maximalt antal dagar, dvs. en eller flera närstående har använt sammanlagt 60 dagar för att vårda den sjuke. Av de uppgifter som finns tillgängliga

framgår vidare dels att det i vissa av dessa fall rör sig om unga personer som har drabbats av sjukdom, dels att dessa personer ofta har ett eller flera yngre barn.

Regeringen framhåller att det är en extra viktig livskvalitetsfråga att närstående personer får möjlighet att vara tillsammans i en sådan svår situation som ett allvarligt sjukdomstillstånd för en närstående innebär. För vårdaren är det betydelsefullt att få möjlighet att vara nära den sjuke och ge det stöd och den tillsyn denne behöver. För den sjuke och barnen är det en viktig trygghetsfråga.

I syfte att särskilt underlätta för närstående att vara tillsammans med en person som drabbats av ett allvarligt sjukdomstillstånd i unga år, när både den sjuke och vårdaren många gånger är förvärvsaktiva, och när den sjuke dessutom har vårdnaden om yngre barn, föreslår regeringen att rätten för en närstående till ersättning och ledighet från sin anställning utökas för vård av en svårt sjuk person från högst 60 till högst 100 dagar.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

Motion

I motion Sf11 av Kalle Larsson m.fl. (v) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att taket och ersättningsnivån i närståendepenningen omgående bör höjas till 80 % av inkomstbortfallet upp till 10 prisbasbelopp. Motionärerna tillstyrker regeringens förslag men anser således att ersättningsnivån ska höjas. Motionärerna anför att regeringen har urholkat tryggheten för svårt sjuka personer och deras närstående genom att den 1 januari 2007 ha sänkt taket i försäkringen från 10 till 7,5 prisbasbelopp. Därtill har ersättningen sänkts genom att den sjukpenninggrundande inkomsten ska multipliceras med faktorn 0,97 vid beräkning av dagersättningar, bl.a. inom närståendepenningen.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag om att utöka högsta antalet dagar för vilka närståendepenning sammanlagt kan utges har inte mött några invändningar i form av motionsyrkanden. Utskottet ställer sig bakom regeringens bedömning och tillstyrker förslaget.

Inkomsttaket i sjukförsäkringen, som inkluderar närståendepenningen, är fastställt till 7,5 prisbasbelopp. Under tiden den 1 juli–31 december 2006 var taket höjt till 10 prisbasbelopp. Utskottet tillstyrkte i betänkande 2006/07:SfU1 regeringens förslag att återgå till ett inkomsttak på 7,5 prisbasbelopp (bet. 2006/07:SfU1, rskr. 2006/07:75) och har sedan vidhållit sitt ställningstagande, senast i betänkande 2008/09:SfU1.

Utskottet har även ställt sig bakom regeringens förslag om att den sjukpenninggrundande inkomsten ska multipliceras med talet 0,97 vid beräkning av dagersättningar, i syfte att ersättningen ska motsvara ersättningen i ett framtida system där den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas

med utgångspunkt från historiska inkomster (bet. 2007/08:SfU1, rskr. 2007/08:68). Utskottet har vidhållit sitt ställningstagande i betänkande 2008/09:SfU1.

Skäl för utskottet att nu ändra uppfattning i dessa frågor föreligger inte.

Med det anförda avstyrks motion Sf11 yrkande 2.

Utvidgad tillfällig föräldrapenning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag bl.a. om att Försäkringskassan ska kunna besluta att en annan försäkrad, som avstår från förvärvsarbete, ska få rätt till tillfällig föräldrapenning för att vårda ett barn i stället för en ensamstående förälder som inte kan vårda barnet på grund av egen sjukdom eller smitta.

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en annan lagteknisk utformning av förslaget.

Jämför reservation 3 (v) och särskilt yttrande 3 (s).

Allmänt

Tillfällig föräldrapenning utges till en förälder som behöver avstå från förvärvsarbete för vård av sjukt barn under tolv år, i vissa fall även vid vård av barn upp till sexton år. Tillfällig föräldrapenning kan även utges när barnets ordinarie vårdare är sjuk, när en förälder behöver följa med barnet till barnavårdscentral m.m. samt till någon av föräldrarna när den andra föräldern besöker läkare med ett annat barn.

Tillfällig föräldrapenning kan utges under 120 dagar per barn och år, varav högst 60 dagar vid ordinarie vårdares sjukdom eller smitta, men kan betalas ut under ett obegränsat antal dagar till föräldrar som har ett svårt sjukt barn som är under 18 år.

En förälder får överlåta rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av ett barn till en annan försäkrad som i stället för föräldern avstår från förvärvsarbete för vård av barnet

a) i samband med sjukdom eller smitta hos barnet, och

b) när det gäller barn som är under 12 år vid sjukdom eller smitta hos barnets ordinarie vårdare.

Möjligheten att överlåta rätt till tillfällig föräldrapenning gäller alla föräldrar och personer som likställs med föräldrar. Den som överlåter måste förvärvsarbeta och den som ska vårda barnet måste avstå från förvärvsarbete.

Vidare kan Försäkringskassan, efter medgivande av en förälder, besluta att en annan försäkrad som i stället för föräldern avstår från förvärvsarbete ska få rätt till tillfällig föräldrapenning i de fall som anges ovan. Som villkor för detta gäller dels att föräldern på grund av egen sjukdom eller

smitta inte kan vårda barnet, dels att föräldern inte får tillfällig föräldrapenning endast av det skälet att han eller hon för samma tid får sjuklön, sjukpenning eller motsvarande ersättning.

Propositionen

En ensamstående förälders situation är inte densamma som i familjer med två föräldrar, eftersom dessa kan dela på ansvaret för vården av barnet i olika situationer, t.ex. när en av föräldrarna blir sjuk. Det är därför angeläget att en ensamstående förälder som blir sjuk och inte kan vårda sitt barn, så långt som möjligt, inte hamnar i en sämre situation än i en familj där det finns två föräldrar.

Regeringen föreslår därför att en utvidgad rätt till tillfällig föräldrapenning införs. Avsikten med bestämmelsen är att stödja en ensamstående förälder om han eller hon på grund av sjukdom inte kan vårda sitt barn.

Med ensamstående förälder avses den förälder som har rätt till samtliga föräldrapenningdagar själv samt, om inga föräldrapenningdagar återstår, själv skulle haft rätt att uppbära föräldrapenningen.

För att rätt till tillfällig föräldrapenning enligt den nya föreslagna bestämmelsen ska föreligga ska föräldern vara så sjuk att han eller hon inte kan vårda barnet. Däremot krävs det inte att föräldern uppbär sjukpenning. Ett sådant krav skulle undanta de föräldrar som redan har en utsatt situation i samhället, dvs. de som inte har några inkomster som ger rätt till sjukpenning. Det bör därför även införas en bestämmelse som ger Försäkringskassan en möjlighet att kräva att ett särskilt utlåtande inges för att kunna bedöma om föräldern på grund av sjukdom eller smitta inte kan vårda barnet även om sjukpenning inte betalas ut.

Det som skiljer förslaget jämfört med gällande bestämmelser är att det inte krävs att föräldern skulle ha haft rätt till tillfällig föräldrapenning om han eller hon inte hade blivit sjuk. Det finns således inte något krav att föräldern själv t.ex. skulle ha behövt avstå från förvärvsarbete för vård av barn den aktuella tiden. Förslaget tar endast sikte på det fall då en förälder på grund av sjukdom eller smitta inte kan vårda sitt barn.

Den utvidgade rätten till tillfällig föräldrapenning ska omfatta barn upp till tre års ålder. För adoptivbarn jämföras tidpunkten då föräldern har fått barnet i sin vård med tidpunkten för barnets födelse. Den tillfälliga föräldrapenningen föreslås kunna utges upp till fem års ålder för adopterade barn.

Vidare föreslås att den utvidgade tillfälliga föräldrapenningen ska kunna betalas ut under högst 120 dagar per barn och år, vilket är samma antal dagar som kan betalas ut med tillfällig föräldrapenning för vård av sjukt barn.

Den som får rätt till utvidgad tillfällig föräldrapenning bör också ges rätt att vara ledig från sitt arbete under den tid som han eller hon får sådan ersättning. En bestämmelse om detta bör föras in i föräldraledighets-

lagen (1995:584). Rätten att vara ledig bör enbart ges till personer som har sjukpenninggrundande inkomst och alltså inte kunna ges till en arbetstagare som arbetar med stöd av de särskilda reglerna om ”steglös avräkning”.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

Motion

I motion Sf11 av Kalle Larsson m.fl. (v) begärs i yrkande 3 att regeringen återkommer med förslag om särskild föräldrapenning i enlighet med vad som anförs i motionen. Motionärerna välkomnar att regeringen avser lösa de allvarliga brister i föräldraförsäkringen som rör den ekonomiska tryggheten för ensamstående föräldrar. Däremot avvisar motionärerna den tekniska konstruktion som regeringen föreslår. Motionärerna framhåller bl.a. att man delar Föräldraförsäkringsutredningens (SOU 2005:73) bedömning att den förmån som här är aktuell inte passar in i den tillfälliga föräldrapenningen, eftersom denna är anpassad att användas vid frånvaro av mer kortvarigt slag. Utredningens förslag om särskild föräldrapenning skulle garantera samma ersättning som i den ordinarie föräldrapenningen. Sammantaget är en modell med en särskild föräldrapenning den konstruktion som bäst lämpar sig för den förbättring som man avser genomföra för ensamvårdande föräldrar.

Utskottets ställningstagande

Barn till en förälder med ensam vårdnad lever under mer sårbara förhållanden än barn i familjer där föräldrarna har gemensam vårdnad. Det finns också föräldrar med gemensam vårdnad men där en förälder i praktiken ensam har den faktiska vården om barnet, t.ex. när den andra föräldern saknar förmåga att vårda barnet på grund av sjukdom eller handikapp.

Utskottet noterar att förslaget bl.a. innebär att ensamstående föräldrar som inte har rätt till sjukpenning ges möjligheten att någon annan kan ta över vården av barnet och få ersättning och rätt till ledighet för det fall föräldern på grund av sjukdom eller smitta inte kan vårda barnet. Utskottet delar regeringens bedömning att det föreligger ett behov av en utvidgad rätt till föräldrapenningförmån.

Beträffande konstruktionen av förmånen vill utskottet peka på att det nu aktuella förslaget liknar den ovan angivna situationen att Försäkringskassan kan besluta att en annan försäkrad som i stället för föräldern avstår från förvärvsarbete ska få rätt till tillfällig föräldrapenning då föräldern på grund av egen sjukdom eller smitta inte kan vårda barnet och inte får tillfällig föräldrapenning endast av det skälet att han eller hon för samma tid får sjuklön, sjukpenning eller motsvarande ersättning. Enligt utskottets mening bör ersättningen vara lika i bägge fallen och således ersättas med tillfällig föräldrapenning.

Utskottet vill även peka på att Föräldraförsäkringsutredningens förslag om en särskild föräldrapenning, till skillnad från det aktuella förslaget, utesluter föräldrar som inte har någon sjukpenninggrundande inkomst och därmed inte har rätt till sjukpenning, dvs. den grupp av föräldrar som är mest ekonomiskt utsatt.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motion Sf11 yrkande 3.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Särskilt högriskskydd, punkt 1 (v)

av Kalle Larsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:194 i denna del och motion 2008/09:Sf11 yrkande 1.

Ställningstagande

Möjligheterna för unga med aktivitetsersättning att komma ut på arbetsmarknaden måste förbättras. Regeringens förslag tillstyrks därför. Åtgärden är dock långt ifrån tillräcklig. För att förbättra arbetsmarknaden för personer som drabbats av ohälsa och funktionsnedsättning krävs en helt annan arbetsmarknad med fler arbetstillfällen än i dag. Dagens arbetsliv sliter hårt på människor som tvingas ut i sjukskrivning och långvarig ohälsa. I kön av arbetslösa riskerar sjuka och personer med funktionsnedsättning att hamna längst bak.

Tyvärr är det få personer som går från sjukersättning till arbete. Dessa personer blir ofta av med sina anställningar eller har inte tillräcklig arbetsförmåga. I de fall där möjligheten att återgå i arbete finns bör dock sjuklönekostnaden inte utgöra ett hinder mot en anställning. Personer med sjukersättning bör därför omfattas av den förslagna ändringen i lagen om sjuklön.

2. Närståendepenning, punkt 2 (v)

av Kalle Larsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:194 i denna del och motion 2008/09:Sf11 yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringens förslag tillstyrks. Det är självklart att samhället ska göra allt som är möjligt för att stödja svårt sjuka personer och deras närstående. Tryggheten för svårt sjuka personer och deras närstående har dock urholkats genom att riksdagen antagit regeringens förslag att fr.o.m. den 1 januari 2007 sänka taket i bl.a. sjukförsäkringen från 10 till 7,5 prisbasbelopp. Därtill har ersättningsnivån sänkts genom att den sjukpenninggrundande inkomsten ska multipliceras med faktorn 0,97 vid beräkning av dagersättningar, bl.a. inom närståendepenningen. Syftet med dessa sänkningar är att "det ska löna sig att arbeta". Urholkningen av de gemensamma socialförsäkringarna utgör ett allvarligt hot mot den generella välfärden och den ekonomiska tryggheten. Försäkringarna förstärker även klass- och könsskillnaderna i vårt land och behovet av privata försäkringar ökar. Mot bakgrund av det som anförs bör taket i närståendepenningen höjas från 7,5 till 10 prisbasbelopp och ersättningsnivån återställas till 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten.

3. Utvidgad tillfällig föräldrapenning, punkt 3 (v)

av Kalle Larsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring, lag om ändring i föräldraledighetslagen (1995:584) och lag om ändring i semesterlagen (1977:480) samt tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:Sf11 yrkande 3 och avslår proposition 2008/09:194 i denna del.

Ställningstagande

Att regeringen äntligen avser lösa de allvarliga brister i föräldraförsäkringen som rör den ekonomiska tryggheten för ensamstående föräldrar välkomnas.

Däremot avvisas den tekniska konstruktion som regeringen föreslår när man vill använda den tillfälliga föräldrapenningen för denna reform. Föräldraförsäkringsutredningens (SOU 2005:73) bedömning är att den förmån

som här är aktuell inte passar in i den tillfälliga föräldrapenningen, eftersom denna är anpassad att användas vid frånvaro av mer kortvarigt slag. Förslaget bör således avslås.

En annan försäkrad bör i stället kompenseras fullt ut, dvs. ersättningen bör motsvara ersättningen inom den ordinarie föräldrapenningen där taket numera uppgår till 10 prisbasbelopp. I annat fall kan inkomstskillnaden bli så stor att en annan försäkrad inte anser det ekonomiskt försvarbart att avstå från förvärvsarbete för att vårda barn.

Utredningens förslag om särskild föräldrapenning täcker bättre alla barns behov av vård och omsorg, och denna konstruktion jämställer bättre ensamstående föräldrar med sammanboende. Sammantaget är en modell med en särskild föräldrapenning den konstruktion som bäst lämpar sig för den förbättring som man avser genomföra för ensamvårdande föräldrar. Regeringen bör återkomma med förslag om särskild föräldrapenning i enlighet med vad som nu anförts.

Särskilda yttranden

1. Särskilt högriskskydd, punkt 1 (s)

Veronica Palm (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Kurt Kvarnström (s), Göte Wahlström (s), Matilda Ernkrans (s) och Jasenko Omanovic (s) anför:

Det måste ges ökade möjligheter för unga med aktivitetsersättning att komma i arbete. Därför ställer vi oss bakom regeringens förslag om ett utökat särskilt högriskskydd. Vi vill dock tydliggöra att vi anser att den åtgärden är långt ifrån tillräcklig. För att människor som drabbats av ohälsa och funktionsnedsättning ska kunna bidra med sitt arbete krävs ett större engagemang än idag för en vidgad arbetsmarknad.

2. Närståendepening, punkt 2 (s)

Veronica Palm (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Kurt Kvarnström (s), Göte Wahlström (s), Matilda Ernkrans (s) och Jasenko Omanovic (s) anför:

Det är oerhört viktigt att stödja svårt sjuka och deras anhöriga. Därför är regeringens förslag om att utöka antalet närståendepeningdagar bra. Det vi dock vänder oss emot är att tryggheten för svårt sjuka och deras närstående har minskat till följd av regeringens politik och vi vill med detta markera att vi för en helt annan politik.

3. Utvidgad tillfällig föräldrapening, punkt 3 (s)

Veronica Palm (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Kurt Kvarnström (s), Göte Wahlström (s), Matilda Ernkrans (s) och Jasenko Omanovic (s) anför:

Det är riktigt och viktigt att ensamstående föräldrar som under sin föräldraledighet blir sjuka kan få någon annan som kan sköta barnet och att denne person kan få ersättning. Vi socialdemokrater hade dock valt en enklare och rakare lösning med en särskild föräldrapening baserad på Föräldraförsäkringsutredningens förslag. Den borgerliga regeringen valde dock inte denna lösning utan istället en egen komponerad variant som enbart ger ersättning enligt den av allianspartierna ersättningsmässigt försämrade tillfälliga föräldrapeningen. Med detta sagt välkomnar vi ändå att någon form av lösning kommit till stånd för barnen och de ensamstående föräldrarna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2008/09:194 Vissa socialförsäkringsfrågor, m.m.:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
2. lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närstående vård,
3. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
4. lag om ändring i föräldraledighetslagen (1995:584),
5. lag om ändring i semesterlagen (1977:480).

Följdmotionen

2008/09:Sf11 av Kalle Larsson m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Försäkringskassan även ska kunna meddela beslut om särskilt högriskskydd för sjuklönekostnader i de fall där den sökande uppburit eller bedömts ha haft rätt till sjukersättning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att taket och ersättningsnivån i närståendepenningen omgående borde höjas till 80 % av inkomstbortfallet upp till tio basbelopp.
3. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om särskild föräldrapenning i enlighet med vad som anförs i motionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Härigenom föreskrivs att 13 och 15 §§ lagen (1991:1047) om sjuklön ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***13 §¹**

Försäkringskassan kan, efter skriftlig ansökan, besluta om särskilt högriskskydd för en arbetstagare som är försäkrad för sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Ett sådant beslut får meddelas om den sökande har en sjukdom som under en tolv månadersperiod

1. kan antas medföra ett större antal sjukperioder, eller
2. medför risk för en eller flera längre sjukperioder.

Ett beslut som avses i första stycket får även meddelas för en sjukperiod när den sökande som givare av biologiskt material enligt lagen (1995:831) om transplantation m.m. har rätt till sjuklön till följd av ingrepp för att ta till vara det biologiska materialet eller förberedelser för sådant ingrepp.

Ett beslut som avses i första stycket *första meningen* får även meddelas för en sjukperiod när den sökande som givare av biologiskt material enligt lagen (1995:831) om transplantation m.m. har rätt till sjuklön till följd av ingrepp för att ta till vara det biologiska materialet eller förberedelser för sådant ingrepp. *Det samma gäller när den sökande uppburit eller bedömts ha haft rätt till aktivitetsersättning enligt lagen om allmän försäkring under någon av de senaste tolv kalendermånaderna före månaden för ansökan hos Försäkringskassan.*

För den som avses i första stycket 1 och andra stycket *skall* 15 och 16 §§ tillämpas på sökanden och dennes arbetsgivare. För den som avses i första stycket 2 *skall* endast 16 § tillämpas.

För den som avses i första stycket 1 och andra stycket *första meningen ska* 15 och 16 §§ tillämpas på sökanden och dennes arbetsgivare. För den som avses i första stycket 2 *och andra stycket andra meningen ska* endast 16 § tillämpas.

Ett beslut enligt första och andra styckena *skall* avse den sökandes samtliga anställningar. Ett beslut

Ett beslut enligt första och andra styckena *ska* avse den sökandes samtliga anställningar. Ett beslut

¹ Senaste lydelse 2004:788.

enligt första stycket *skall* gälla från och med den kalendermånad då ansökan gjordes hos Försäkringskassan eller från och med den senare kalendermånad som anges i beslutet. Detta beslut gäller till och med den dag som anges i beslutet eller, om det finns särskilda skäl, tills vidare. Beslutet *skall* upphävas om villkoret enligt första stycket andra meningen 1 eller 2 inte längre är uppfyllt. Om beslutet upphävs *skall* Försäkringskassan på lämpligt sätt underrätta arbetsgivaren om detta.

enligt första stycket *ska* gälla från och med den kalendermånad då ansökan gjordes hos Försäkringskassan eller från och med den senare kalendermånad som anges i beslutet. Detta beslut gäller till och med den dag som anges i beslutet eller, om det finns särskilda skäl, tills vidare. Beslutet *ska* upphävas om villkoret enligt första stycket andra meningen 1 eller 2 inte längre är uppfyllt. Om beslutet upphävs *ska* Försäkringskassan på lämpligt sätt underrätta arbetsgivaren om detta. *Ett beslut enligt andra stycket andra meningen ska gälla under tolv kalendermånader, räknat från och med månaden efter den då beslutet meddelades.*

15 §²

Om ett beslut enligt 13 § första stycket 1 eller andra stycket gäller för arbetsgivaren utges sjuklön till arbetstagaren även för dag som avses i 6 § första stycket 1.

Om ett beslut enligt 13 § första stycket 1 eller andra stycket *första meningen* gäller för arbetsgivaren utges sjuklön till arbetstagaren även för dag som avses i 6 § första stycket 1.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

² Senaste lydelse 2001:1116.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ersättning utges för högst 240 dagar sammanlagt för vård av person som avses i 4 § första stycket andra och tredje meningarna och för högst 60 dagar sammanlagt för varje annan person som vårdas.

6 §¹

Ersättning utges för högst 240 dagar sammanlagt för vård av person som avses i 4 § första stycket andra och tredje meningarna och för högst 100 dagar sammanlagt för varje annan person som vårdas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010. De nya bestämmelserna tillämpas även för vård som har påbörjats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1994:318.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring¹

dels att 4 kap. 2, 12 och 13 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 4 kap. 10 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap. 2 §²

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel likställs med förälder

a) rättslig vårdnadshavare som inte är förälder och som har vård om barnet,

b) den som med socialnämndens medgivande har tagit emot ett barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det,

c) den med vilken en förälder är eller har varit gift eller har eller har haft barn, om de varaktigt bor tillsammans.

Vid tillämpning av 10, 10 a, 10 b och 11 §§, 13 § andra stycket samt 20 kap. 9 b § likställs med förälder även

a) den som en förälder bor tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden,

b) den som har tagit emot ett barn för stadigvarande vård och fostran i sitt hem.

Vid tillämpning av 12 §, 13 § första, tredje och fjärde styckena samt 14–18 §§ likställs med förälder även den som har fått rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 11 a §. Detsamma gäller vid tillämpningen av 12 § och 14–18 §§ den som har fått rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 10 § femte stycket.

Vid tillämpning av 12 §, 13 § första, tredje och fjärde styckena samt 14–18 §§ likställs med förälder även den som har fått rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 11 a §. Detsamma gäller vid tillämpningen av 12 § och 14–18 §§ den som har fått rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 10 § femte stycket. *Den som har fått rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 10 c § likställs också med förälder vid tillämpning av 14–18 §§.*

10 c §

Försäkringskassan kan besluta att en annan försäkrad som avstår från förvärvsarbete ska få rätt till tillfällig föräldrapenning för att i

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Senaste lydelse 2008:316.

stället för föräldern vårda ett barn som inte har fyllt tre år. Som villkor för detta gäller

a) att föräldern på grund av egen sjukdom eller smitta inte kan vårda barnet,

b) att föräldern enligt 3 § fjärde och femte styckena har rätt att själv uppbära föräldrapenningen eller skulle ha haft rätt att själv uppbära föräldrapenningen, och

c) att föräldern inte bor tillsammans med någon som med stöd av bestämmelserna i 2 § första stycket c kan beviljas föräldrapenning eller med stöd av bestämmelserna i 2 § andra stycket a kan beviljas tillfällig föräldrapenning för vård av barnet.

Vid adoption ska den tidpunkt då föräldern fick barnet i sin vård anses som tidpunkten för barnets födelse. Därvid gäller dock att tillfällig föräldrapenning inte får utges för vård av ett barn som har fyllt fem år.

Tillfällig föräldrapenning enligt denna paragraf får inte utges till den som enligt detta kapitel på annan grund kan få föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning för vård av barnet.

12 §³

Tillfällig föräldrapenning enligt 10 § första stycket och 10 a § utges under sammanlagt högst 60 dagar för varje barn och år. Tillfällig föräldrapenning enligt 11 § utges under högst 60 dagar för varje barn och år. Om föräldern behöver avstå från förvärvsarbete av skäl som anges i 10 § första stycket 1, 3 och 4 och 10 a § utges tillfällig föräldrapenning under ytterligare högst 60 dagar för varje barn och år.

Tillfällig föräldrapenning enligt 10 § första stycket och 10 a § utges under sammanlagt högst 60 dagar för varje barn och år. Tillfällig föräldrapenning enligt 11 § utges under högst 60 dagar för varje barn och år. Om föräldern behöver avstå från förvärvsarbete av skäl som anges i 10 § första stycket 1, 3 och 4 och 10 a § utges tillfällig föräldrapenning under ytterligare högst 60 dagar för varje barn och år.

³ Senaste lydelse 2004:1250.

Tillfällig föräldrapenning enligt 10 b § utges under ett obegränsat antal dagar.

Tillfällig föräldrapenning enligt 10 b § utges under ett obegränsat antal dagar. *Tillfällig föräldrapenning enligt 10 c § utges under högst 120 dagar för varje barn och år.*

Tillfällig föräldrapenning enligt 10 § tredje stycket utges under högst tio dagar per barn och år.

Tillfällig föräldrapenning enligt 10 § fjärde stycket utges under högst tio dagar per barn och utges inte för tid efter sextionde dagen efter barnets hemkomst efter förlossningen. Detsamma gäller tillfällig föräldrapenning enligt 10 § femte och sjätte styckena med avräkning dock för dagar med tillfällig föräldrapenning som en förälder kan ha uppburit med stöd av 10 § fjärde stycket. Vid adoption räknas tiden från den tidpunkt föräldrarna fått barnet i sin vård.

Vid adoption och för särskilt förordnade vårdnadshavare fördelas de tio dagarna med hälften till vardera föräldern eller vårdnadshavaren om de inte kommer överens om annat. Om det endast finns en adoptivförälder eller särskilt förordnad vårdnadshavare med rätt till ersättning, har den föräldern eller vårdnadshavaren ensam rätt till de tio dagarna.

Uppbär en förälder oavkortade löneförmåner under tid då han bedriver studier, jämföras avstående från studier med avstående från förvärvsarbete vid tillämpning av bestämmelserna om tillfällig föräldrapenning, i den mån föräldern går miste om löneförmånerna.

13 §⁴

För att styrka det särskilda vård- eller tillsynsbehov som avses i 11 § första stycket ska läkarutlåtande inges. I fall som avses i 10 b § ska barnets sjukdomstillstånd styrkas med ett läkarutlåtande, om det inte hos Försäkringskassan redan finns tillräcklig utredning för att bedöma rätten till ersättning.

För att tillfällig föräldrapenning enligt 10 § första stycket 1 eller 2 ska betalas ut till en förälder eller annan försäkrad som avses i 11 a § ska föräldern med intyg enligt 20 kap. 9 b § eller på annat sätt styrka att barnet har varit frånvarande från den förskola, det familjedaghem, det fritidshem eller den skola där barnet normalt vistas. Detta gäller dock inte för tid när barnet skulle ha varit frånvarande på grund av ferier eller om det finns särskilda skäl för att den tillfälliga föräldrapenningen ändå ska betalas ut.

Försäkringskassan får när det finns skäl till det kräva att särskilt utlåtande inges för att styrka barnets eller den ordinarie vårdarens sjukdom, smitta eller funktionshinder som avses i 10 eller 10 a § eller en förälders sjukdom eller smitta enligt 11 a § andra stycket.

Försäkringskassan får när det finns skäl till det kräva att särskilt utlåtande inges för att styrka barnets eller den ordinarie vårdarens sjukdom, smitta eller funktionshinder som avses i 10 eller 10 a § eller en förälders sjukdom eller smitta enligt 10 c § eller 11 a § andra stycket.

⁴ Senaste lydelse 2008:316.

Försäkringskassan får även kräva att en förälder styrker sin rätt till tillfällig föräldrapenning i fall som avses i 10 § andra stycket andra meningen eller 11 § tredje stycket andra meningen genom särskilt intyg av arbetsgivare eller annan som kan ge upplysning om arbetsförhållandena. Därjämte får krävas att en förälder styrker sin rätt till föräldrapenningförmån i samband med föräldrautbildning eller deltagande i en behandling av ett sjukt eller funktionshindrat barn genom intyg av den som anordnat utbildningen eller ordinerat behandlingen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

4 Förslag till lag om ändring i föräldraledighetslagen (1995:584)

Härigenom föreskrivs att 8 § föräldraledighetslagen (1995:584) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §¹

En arbetstagare har rätt till ledighet under den tid då han eller hon

<p>1. får tillfällig föräldrapenning enligt 4 kap. 10, 10 a, 10 b, 11 eller 11 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring,</p>	<p>1. får tillfällig föräldrapenning enligt 4 kap. 10, 10 a, 10 b, 10 c, 11 eller 11 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring,</p>
---	---

2. skulle ha haft rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 4 kap. 10, 10 a, 10 b eller 11 § samma lag, om arbetstagaren inte omfattats av bestämmelserna i 16 a kap. 2 § nämnda lag, eller

3. skulle ha haft rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 4 kap. 11 a § samma lag, om barnets förälder inte omfattats av bestämmelserna i 16 a kap. 2 § nämnda lag.

En förälder som behöver vårda sitt barn när den ordinarie vårdaren blivit sjuk eller smittad har rätt till ledighet även om föräldern inte har rätt till tillfällig föräldrapenning på grund av att

1. barnet är yngre än 240 dagar, eller

2. barnet är yngre än 240 dagar och föräldern omfattas av bestämmelserna i 16 a kap. 2 § lagen om allmän försäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2008:933.

5 Förslag till lag om ändring i semesterlagen (1977:480)

Härigenom föreskrivs att 17 § semesterlagen (1977:480) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Frånvaro från arbetet är semesterlönegrundande, när fråga är om

1. ledighet på grund av sjukdom, i den mån frånvaron under intjänandeåret icke överstiger 180 dagar eller om frånvaron beror på arbetsskada,

2. ledighet enligt föräldraledighetslagen (1995:584) dels under tid för vilken havandeskapspenning utges enligt 3 kap. 9 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, dels under tid för vilken föräldrapenning utges i anledning av barns födelse eller adoption enligt 4 kap. 3 och 5 §§ samma lag, i den mån frånvaron för varje barn eller vid flerbarnsbörd sammanlagt inte överstiger 120 dagar eller för ensamstående förälder 180 dagar, dels under tid för vilken tillfällig föräldrapenning utges enligt 4 kap. 10, 10 a, 10 b i den mån frånvaron under intjänandeåret inte överstiger 120 dagar eller för ensamstående förälder 180 dagar, 11 och 11 a §§ samma lag,

2. ledighet enligt föräldraledighetslagen (1995:584) dels under tid för vilken havandeskapspenning utges enligt 3 kap. 9 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, dels under tid för vilken föräldrapenning utges i anledning av barns födelse eller adoption enligt 4 kap. 3 och 5 §§ samma lag, i den mån frånvaron för varje barn eller vid flerbarnsbörd sammanlagt inte överstiger 120 dagar eller för ensamstående förälder 180 dagar, dels under tid för vilken tillfällig föräldrapenning utges enligt 4 kap. 10, 10 a, 10 b eller 10 c § i den mån frånvaron under intjänandeåret inte överstiger 120 dagar eller för ensamstående förälder 180 dagar, 11 och 11 a §§ samma lag,

3. ledighet på grund av risk för överförande av smitta, om arbetstagaren är berättigad till ersättning enligt lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare, i den mån frånvaron under intjänandeåret icke överstiger 180 dagar,

4. ledighet för utbildning, som inte ger rätt till semesterlön enligt någon annan lag, om arbetstagaren får ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (TUFF) eller om utbildningen till väsentlig del avser fackliga eller med facklig verksamhet sammanhängande frågor, i den mån frånvaron under intjänandeåret inte överstiger 180 dagar,

5. ledighet på grund av grundutbildning om högst 60 dagar eller repetitionsutbildning enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, om frånvaron under intjänandeåret inte överstiger 60 dagar,

6. ledighet enligt lagen (1986:163) om rätt till ledighet för svenskundervisning för invandrare, eller

¹ Senaste lydelse 2007:392.

7. ledighet enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närstående vård, i den mån frånvaron under intjänandeåret inte överstiger 45 dagar.

Har arbetstagare av anledning som anges i första stycket 1 varit frånvarande från arbetet utan längre avbrott i frånvaron än fjorton dagar i en följd under två hela intjänandeår, grundar därefter infallande dag av frånvaroperioden inte rätt till semesterlön.

I frånvaroperiod som avses i första stycket inräknas även dagar under perioden då arbetstagaren icke skulle ha utfört arbete.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.